

Sygn. akt VIII RC 324/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Rejonowego Piotr Szarek

Protokolant – sekretarz sądowy Wioletta Rucińska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2016 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego Ł. D. reprezentowanego przez matkę K. D.

przeciwko J. D.

o podwyższenie alimentów

I podwyższa alimenty zasądzone od pozwanego J. D. na rzecz małoletniego powoda Ł. D. wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 17 lipca 2014 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III RC 174/14, z kwot po 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie do kwot po 900 zł (dziewięćset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 7 maja 2016 r., płatne z góry do dnia 10. każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II oddala powództwo w pozostałej części;

III zasądza od pozwanego J. D. na rzecz małoletniego powoda Ł. D. reprezentowanego przez matkę K. D. kwotę 80 zł (osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV odstępuje od obciążania małoletniego powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego;

V nakazuje pobrać od pozwanego J. D. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

VI wyrokowi w zakresie punktu I (pierwszego) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 324/16

UZASADNIENIE

Małoletni powód Ł. D. – reprezentowany przez matkę K. D. – wniósł pozew przeciwko J. D. o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 17 lipca 2014 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III RC 174/14, z kwot po 750 zł miesięcznie do kwot po 1 200 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu m.in. wskazano, iż: od czasu ostatniego orzekania o alimentach wzrosły koszty utrzymania małoletniego powoda w takim stopniu, że konieczne jest większe partycypowanie pozwanego w kosztach utrzymania dziecka.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. D. – zastępowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata – wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew m.in. wskazano, iż: strona pozwana kwestionuje wzrost kosztów utrzymania małoletniego powoda; możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego uniemożliwiają mu na partycypowanie w kosztach utrzymania dziecka na wyższym poziomie aniżeli dotychczas orzeczony.

Na rozprawie w dniu 19 września 2016 r. przedstawicielka ustawowa wskazała, że domaga się podwyższenia alimentów od dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Małoletni Ł. D., urodzony w dniu (...) w G., pochodzi ze związku małżeńskiego J. D. i K. D.. Rodzice małoletniego są rozwiedzeni.

Niesporne, a nadto:

- odpis skrócony aktu urodzenia, k. 4.

Wyrokiem zaocznym z dnia 17 lipca 2014 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III RC 174/14, Sąd Rejonowy w Gryfinie m.in. podwyższył alimenty zasądzone od J. D. wyrokiem Sądu Rejonowego w Słubicach z dnia 11 lipca 2012 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III RC 106/12, z kwot po 600 zł miesięcznie do kwot po 750 zł miesięcznie, poczynając od dnia 3 marca 2014 r.

Niesporne, a nadto:

- wyrok zaoczony Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 17 lipca 2014 r., k. 34 w aktach sprawy III RC 174/14.

W czasie orzekania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Gryfinie, pod sygnaturą akt III RC 174/14, małoletni Ł. D.: miał ukończone 9 lat; zamieszkiwał wraz z matką we F..

Niesporne.

Obecnie małoletni Ł. D.: w dalszym ciągu zamieszkuje wraz z matką we F. w lokalu trzypokojowym, za który czynsz opiewa na kwotę 588,88 euro miesięcznie i wzrósł od 2014 r. o kwotę 120 euro miesięcznie; opłata za energię elektryczną wynosi ok. 40 euro miesięcznie; uczęszcza do VI klasy Szkoły Podstawowej w S.;

Miesięczne koszty utrzymania małoletniego Ł. D. opiewają na kwotę ok. 1 400 zł i w szczególności w wymiarze średniomiesięcznym przedstawiają się następująco: ok. 380 zł udział w kosztach utrzymania mieszkania i opłacie za energię elektryczną; 80 zł korepetycje z języka niemieckiego i z języka angielskiego; 50 zł koszty diety; 450 zł koszty wyżywienia; 100 zł koszty organizacji wypoczynku letniego i zimowego; 200 zł koszty zakupu odzieży, obuwia, bielizny; 100 zł koszty zakupu artykułów higienicznych, chemii gospodarczej.

Matka ww. małoletniego K. D.: pracuje w okolicach B. – w systemie zmianowym (przez połowę miesiąca ma zmianę popołudniową) – jako magazynier i uzyskuje z tego tytułu wynagrodzenie na poziomie 1 150 – 1 200 euro miesięcznie, a w 2014 r. uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie ok. 970 euro miesięcznie; dojeżdża do pracy własnym samochodem oraz samochodami znajomych i ponosi koszty dojazdów w wysokości 800 zł miesięcznie; otrzymuje na małoletniego syna świadczenie K. w wysokości 184 euro miesięcznie, a nadto do końca 2016 r. otrzymuje na syna dodatek mieszkaniowy w kwocie 44 euro miesięcznie; spłaca samochód marki N. (...) z 2003 r. ratą w wysokości 127 euro miesięcznie oraz ponosi wydatek na ubezpieczenie w kwocie ok. 50 euro miesięcznie.

Dowód:

- zeznania przedstawicielki ustawowej K. D., k. 24; 75 – 76,
- karty informacyjne do umowy najmu mieszkania, k. 30, 31,

- harmonogram spłaty pożyczki, k. 33 – 34,
- potwierdzenia pobrania składki na ubezpieczenie, k. 35,
- faktury VAT oraz zaświadczenia dotyczące organizacji wypoczynku, k. 42, 45, 46, 47, 48,
- zaświadczenie o zarobkach, k. 38.

Ojciec ww. małoletniego J. D.: jest zatrudniony w Elektrowni (...) na stanowisku samodzielnego księgowego i uzyskuje z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 3 300 – 3 400 zł netto miesięcznie, a nadto raz do roku otrzymuje premie w wysokości ok. 10 % rocznego wynagrodzenia netto; nie posiada oszczędności; spłaca kredyt konsumpcyjny z ratą na poziomie ok. 300 zł miesięcznie (do spłaty pozostało mu ok. 4 000 zł); jest właścicielem samochodu marki P. (...) z 2005 r., który służy J. D. do dojazdów pracy; ponosi koszty utrzymania samochodu na poziomie 400 zł miesięcznie; jest właścicielem mieszkania w G., które jest wynajmowane za kwotę 400 zł miesięcznie; poza małoletnim Ł. D. nie ma innych dzieci na utrzymaniu; pozostaje w nieformalnym związku i zamieszkuje w S. z konkubiną i dwójką jej dzieci; nie ma orzeczonej niezdolności do pracy, ani ustalonego stopnia niepełnosprawności; ma przepuklinę kręgosłupa i wydaje na leki przeciwbólowe kwotę ok. 40 zł miesięcznie, a na profilaktykę oczu kwotę ok. 20 – 30 zł miesięcznie; ponosi wydatki na utrzymanie telefonu komórkowego na poziomie ok. 100 zł miesięcznie.

J. D.: płaci dobrowolnie alimenty na małoletniego syna Ł. D.; nie utrzymuje kontaktu z synem.

Konkubina J. J. T.: jest właścicielką mieszkania, w którym zamieszkuje J. D.; uzyskuje wynagrodzenie za pracę na poziomie 2 500 zł netto miesięcznie; spłaca kredyt mieszkaniowy kwotą ok. 600 zł miesięcznie; ponosi opłatę eksploatacyjną za mieszkanie na poziomie ok. 450 zł miesięcznie oraz opłatę za energię elektryczną w wysokości 50 – 60 zł, płatną co dwa miesiące; ponosi wydatki na telewizję i internet w kwocie ok. 80 – 90 zł miesięcznie.

Dowód:

- zeznania pozwanego J. D., k. 76 – 77,
- wynik badania MR, k. 21,
- karta wynagrodzeń, k. 41.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo małoletniego Ł. D. o podwyższenie alimentów okazało się częściowo zasadne.

Ustalony powyżej stan faktyczny oparty został na całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, a w szczególności na powyżej powołanych dowodach z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach sprawy III RC 174/14, albowiem strony nie kwestionowały zarówno autentyczności, jak i treści tychże dokumentów i jednocześnie Sąd nie powziął wątpliwości, co do wiarygodności przedmiotowych dokumentów. Pozostałe dokumenty zgromadzone w sprawie nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a tym samym nie stanowiły podstawy powyższych ustaleń faktycznych.

Ponadto podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda K. D. oraz pozwanego J. D., albowiem korespondowały one z dokumentami zgromadzonymi w sprawie – które z wyżej podanych względów zostały uznane przez niniejszy Sąd za wiarygodne – a nadto znajdowały odzwierciedlenie w zasadach doświadczenia życiowego i zawodowego obrazujących koszty związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Jednocześnie w sprawie nie ujawniły się żadne przekonywujące okoliczności, które by podważały wiarygodność zeznań ww. osób.

Powództwo małoletniego Ł. D. o podwyższenie alimentów zostało oparte o art. 138 k.r.o. Zgodnie z powołanym unormowaniem, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych (Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz pod red. prof. dr hab. Krzysztofa Pietrzykowskiego, 2. wydanie, Wydawnictwo C.H. Beck, s. 1123).

W ocenie Sądu, przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w sposób jednoznaczny wykazało, że potrzeby uprawnionego do alimentów uległy zwiększeniu w takim stopniu, iż wymagana była zmiana wysokości alimentów należnych od pozwanego na rzecz małoletniego Ł. D..

W ocenie Sądu, wszystkie wydatki wyszczególnione w stanie faktycznym niniejszego uzasadnienia, jako koszty związane z utrzymaniem małoletniego powoda i we wskazanej tam wysokości, są wydatkami usprawiedliwionymi w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o., a więc wydatkami, które powinny być pokrywane w pierwszej kolejności przez rodziców dziecka. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż przedmiotowe wydatki (oraz ich wysokość) – oceniana przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego i zawodowego – są adekwatne do potrzeb małoletniego powoda przy uwzględnieniu jego wieku, dotychczasowego poziomu życia, możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców dziecka, potrzeb rozwojowych, emocjonalnych, społecznych dziecka, potrzeby stymulowania jego rozwoju, a także przy uwzględnieniu cen dóbr i usług jakie wiążą się z zaspokajaniem poszczególnych potrzeb. W konsekwencji, wysokość przedmiotowych wydatków nie może być poczytana za zbyt wygórowaną, czy też za zbyt niską.

Podkreślenia wymaga przy tym okoliczność, iż przedmiotowe wydatki to pewne minimum, albowiem nie doliczono do nich m.in. kosztów zakupu okularów; kosztów zatrudnienia opiekunki, kosztów okazjonalnych wyjść np. do kina, na imprezy okolicznościowe znajomych.

W odniesieniu do wydatku na mieszkanie, to należy wskazać, iż kwota 630 euro, jako koszt wynajęcia mieszkania i opłacenia energii elektrycznej może wydawać się wygórowana. Niemniej jeżeli zważy się na okoliczność, że udział przypadający na małoletniego, tj. 315 euro należy pomniejszyć o dodatek mieszkaniowy w kwocie 44 euro oraz kindergeld w kwocie 184 euro, to otrzymana kwota ok. 90 euro, dająca w przeliczeniu na PLN kwotę 380 zł nie jawi się już jako wysoka, nawet w warunkach polskich. Oczywistym jest to, że matka dziecka mogłaby wynajmować mieszkanie w Polsce, czy też zakupić je na kredyt w Polsce, ale wówczas – w świetle zasad doświadczenia życiowego i zawodowego – koszty z tym związane stałyby się porównywalne (ewentualnie nieznacznie niższe) do tych, które są ponoszone obecnie na terenie Niemiec.

Reasumując dotychczasowe rozważania należy powtórnie wskazać, iż postępowanie dowodowe wykazało, że usprawiedliwione wydatki związane z utrzymaniem małoletniego powoda Ł. D. wynoszą ok. 1 400 zł miesięcznie i taka też kwota stanowi punkt wyjścia do dalszych rozważań, w jakim zakresie rodzice winni pokryć przedmiotowe wydatki.

Przechodząc do dalszej części rozważań należy wskazać, iż zgodnie z art. 135 § 2 k.r.o. wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Przekładając powyższe ustalenia na grunt niniejszej sprawy nie można tracić z pola widzenia okoliczności, że pozwany nie zwalnia się z obowiązku alimentacyjnego poprzez osobistą pieczę nad synem, albowiem nie utrzymuje z nim kontaktu. W związku z tym musi w dużo większym zakresie pokrywać wydatki związane z utrzymaniem syna.

W odniesieniu do kwestii możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego należy wskazać, że kształtują się one na poziomie ok. 3 600 zł netto średniomiesięcznie (ok. 3 300 zł plus premia roczna podzielona przez 12 miesięcy). Uwzględniając okoliczność, że nie ma innych osób na utrzymaniu, spłaca kredyt z ratą na poziomie ok. 300 zł miesięcznie, to kwota alimentów na poziomie 900 zł miesięcznie (tj. 25 % miesięcznych dochodów) nie przekracza jego możliwości zarobkowych. Podkreślenia wymaga przy tym okoliczność, że z pozostałej kwoty 2 700 zł pozwany może pokryć swój udział w kosztach prowadzenia razem z konkubinią gospodarstwa domowego, czy też pokryć koszty utrzymania samochodu. Przy tym co istotne, pozwany nie ma obowiązku utrzymywania dzieci konkubiny, albowiem obowiązki alimentacyjne ciąży na krewnych dzieci, a nie na osobach formalnie dla nich obcych.

Z uwagi na to, że pozwany nie sprawuje osobistej pieczy nad synem Ł. D., a jednocześnie przez blisko 1/3 dni powszednich dziecko przebywa w szkole i wówczas matka nie sprawuje nad nim osobistej pieczy, to pozwany w 2/3 powinien pokrywać wydatki związane z utrzymaniem ww. małoletniego syna. W zakresie, w którym z obowiązku alimentacyjnego poprzez osobistą pieczę nie zwalnia się matka dziecka, to konsekwentnie powinna w 1/3 pokrywać wydatki związane z utrzymaniem ww. syna.

Z uwagi na to, iż w dniu 6 maja 2016 r. (k. 10) pozwany dowiedział się, że zainicjowano przeciwko sprawie o podwyższenie alimentów, to od dnia następnego winien był się już liczyć z koniecznością ponoszenia świadczeń alimentacyjnych w wyższej aniżeli dotychczas ustalona wysokości. Z tego też względu podwyższone świadczenia alimentacyjne zasądzono od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu.

W zakresie przewyższającym kwotę 900 zł miesięcznie tytułem alimentów na rzecz małoletniego powoda powództwo – jako bezzasadne – podlegało oddaleniu.

Mając na względzie całokształt powyższych ustaleń orzeczono, jak w punktach I i II wyroku.

Strona powodowa wygrała niniejszą sprawę w 1/3 części i w takim zakresie mogła się domagać od pozwanego zwrotu kosztów procesu. Strona powodowa poniosła celowy wydatek na tłumaczenie dokumentów w kwocie 240 zł (k. 40).

W związku z powyższym – na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. – zasądzono od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwotę 80 zł (1/3 z 240 zł) tytułem zwrotu kosztów procesu, o czym orzeczono, jak w punkcie III wyroku.

Uwzględniając okoliczność, że małoletni Ł. D. nie posiada majątku, a także nie posiada źródła utrzymania poza alimentami – na podstawie art. 102 k.p.c. – Sąd odstąpił od obciążania ww. małoletniego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, o czym orzeczono, jak w punkcie IV wyroku.

Kolejno należy wskazać, iż małoletni powód był z mocy ustawy zwolniony od kosztów sądowych, albowiem zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c. nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych. Stosownie do treści art. 113 ust. 1 u.k.s.c., kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Z uwagi na to, iż podwyższono alimenty z kwot po 750 zł miesięcznie do kwot po 900 zł miesięcznie, to należało uznać, że nieuiszczone koszty sądowe (stricte opłata od pozwu) opiekują w niniejszej sprawie na kwotę 90 zł. Zgodnie bowiem z art. 13 ust. 1 u.k.s.c., opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5 % wartości przedmiotu sporu (150 zł x 12 miesięcy x 5 %).

Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie V wyroku.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące.

Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie VI wyroku.